

NOG EEN BLAUWBAARD: JAN JACOBZ. VAN DOORNICK.

Door G.J. Leeuwenhoek te Leiden.

Hoofdpersoon in de Blauwbaard-serie is dit maal Jan Jacobsz. van Doornick, afkomstig van Leiderdorp, aanvankelijk greinwerker, later schoolmeester in Leiden.

Jan Jacobsz. van Doornick huwt voor de eerste maal op 21 juni 1671 in de Pieterskerk met **Jannetje Abrahamsdr. van Duijpen**. Jan is jongman van Leiderdorp, van beroep greinwerker, woont in de Kijfhoek en wordt bij zijn ondertrouw geassisteerd door Jan Schellaert, zijn oom, wonende bij de Marepoort.

Jannetje is jongedochter van Leiden, woont op de Sijtgraft en wordt geassisteerd door haar moeder aldaar. Zij is dochter van Abraham Cornelisz. van Duijpe, saaiwerker, en Rachel Verhagen (van der Hage), beiden van Leiden, die op 13 november 1644 huwden in de Pieterskerk. Jannetgen is gedoopt in de Pieterskerk op 1 april 1654 (doopget. Lodowijck Jochemsen en Jacomijntgen Vermeesen).

Uit het eerste huwelijk wordt één kind gedoopt in de Hooglandse kerk, nl. Weintje op 10 augustus 1673. Doopgetuigen zijn Jacob Jacobsen van Doornick, Weintje Schalar en Rachel Verhagen.

Op 7 januari 1675 - kort voor het tweede huwelijk van Jan van Doornick - worden Mattheus Baltens, greynwerker, oom van moederszijde, en Jacob Jacobsz. van Doornick, greynwerker, oom van vaderszijde (1), voogden gesteld over Weyntgen, ca. 1½ jaar oud, weeskind van Jannetje Abrahamsdr. van Duijpen, gewonnen bij Jan Jacobsz. van Doornick, greynwerker (2).

Weintje is overleden vóór 23 augustus 1683, mogelijk begraven rond 13 mei 1679 op het Pieterskerkbolwerk ("een kind van Jan Doornick").

Jan huwt voor de tweede maal op 27 januari 1675 in de Pieterskerk met **Grietje Gerritsdr. de Roos**.

Hij is weduwnaar van Jannetge Abrahamsdr. van Duijpen, woont Zijtgraft en wordt bij zijn ondertrouw geassisteerd door Jacob Jacobsz. van Doornick, zijn broeder, in de Kijfhoek. Grietje is jongedochter van Leiden, woont Langebrugge en wordt geassisteerd door Dirckge Tijs, haar meuy, op de Geergraft.

Uit dit huwelijk worden drie kinderen gedoopt in Leiden:

- Pieterskerk 13-11-1675 zoon Gerret. Doopgetuigen zijn Cornelis van Melder, Annetje van Doornik en Barber du Hen.

- Pieterskerk 26-10-1678 dochter Maritje. Getuigen zijn Mattheus Baltens, Aeltje Abrahams van Duijpe en Jannetje Monchy. Overleden voor 14 juli 1681. Mogelijk begraven rond 13 mei 1679 op het Pieterskerkbolwerk ("een kind van Jan van Doornick"; dit kan echter ook dochter Weintje uit het eerste huwelijk zijn).

- Loodskerk 1-1-1681 zoon Jacobus. Getuigen zijn Jacobus van Doornik, Annetie van Doornik en Aeltie van Duijpe.

Op 14 juli 1681 worden Jacobus van Doornick, greynwerker, oom, en Matthijs de Roos, soldaat en mede oom, voogden gesteld over Gerrit, ca. 5½ jaar, en Jacobus, oud ca. ½ jaar, nagelaten kinderen van Grietje de Roos, gewonnen bij Jan van Doornick (3). Op 23 augustus 1683 leeft er nog één voorzoon van Jan, dus Gerrit of Jacobus is overleden tussen 14 juli 1681 en 23 augustus 1683.

Op 27 juli 1681 huwt Jan voor de derde maal in de Pieterskerk en wel met **Marijtgen Meesdr. van der Ven**. Jan is weduwnaar van Grietje Gerritsdr. de Roos, woont op het Levendaal en wordt bij de ondertrouw geassisteerd door zijn broeder Jacobus, wonend in de Tweede Raamsteeg. Marijtgen is weduwe van Simon Gillesz. Torrenaer, woont in de Raamsteeg en wordt geassisteerd door Annetge Torrenaers, haar schoonzuster, op de Zijtgraft, en Grietje Leupe, haar bekende, in de Raamsteeg. Op 10 mei 1676 was ze in Leiden gehuwd in de Pieterskerk met Symon Tornnaer, j.m. van Leiden, saaiwerker, wonend Zijtgraft. Marya is j.d. van Venne, wonend Middelwech, en wordt geassisteerd door Annetge Leupe, haar bekende, aan de Hooglandse kerk.

In de week van 3-10 november 1685 wordt Marijtje (de "vrouw van Jan van Doornick") begraven in de Hooglandse kerk.

Op 23 augustus 1683 verschijnen Jan van Doornick, schoolmeester (dus inmiddels geen greinwerker meer), en Marijtje Meessen van der Ven, echtelieden, wonende op het Nieuwe Levendaal, voor notaris Jacob van der Stoffe in Leiden (4). Jan laat in gelijke mate erven zijn kinderen en zijn vrouw, die dus een kindsdeel heeft. Als Jan zou overlijden vóór zijn huisvrouw en zijn voorkind ook overleden zou zijn voor hem, of als Marijtje voor haar man komt te overlijden, dan verklaren zij dat zij elkaar stellen als universele erfgenaam. Overigens wel met dien verstande dat, mochten zij samen kinderen hebben, de langstlevende die dan moet opvoeden etc. Zij stelt de langstlevende tot principale voogd over kinderen uit dit huwelijk. En hij stelt nog over zijn voorzoon alleen (er is er dus nog één in leven) zijn broeder Jacob van Doornick. Op 11 november 1686 wordt de voogdij aanvaard door Jan van Doornick, Jacob van Doornick en Cornelis Meesz. van der Ven, welke laatsten door Jan tot mede-voogden zijn geassumeerd.

Uit dit huwelijk wordt één kind in Leiden gedoopt en wel Jacobus, gedoopt in de Loodskerk op 22 mei 1684. Getuigen zijn Cornelis van Potvliet, Grietie Leupe en Annetie van Doornick.

Jan trouwt voor de vierde maal in de Pieterskerk op 24 november 1686, dit keer met **Jannetje Vitse**.

Jan is weduwnaar van Maertge Meese, woont Levendaal en wordt geassisteerd door Jacobus van Doornick, zijn broer in de Coppenhincksteeg. Jannetje is jongedochter van Leiden, woont Koepoortsgracht en wordt geassisteerd door Cornelia Agache, haar bekende aldaar.

Uit dit huwelijk wordt één kind gedoopt in Leiden en wel Elyzabeth, gedoopt op 25 juni 1688 in de Hooglandse kerk. Getuigen zijn Jacobus Feijs en Jannetje van Limbeecq.

In de Hooglandse kerk wordt in de week van 31 mei tot 6 juni 1692 een kind van Jan van Doornick begraven. Mogelijk is dit Elizabeth, al kan het ook een eerder kind van Jan zijn.

Op 16 november 1692 huwt Jan voor de vijfde keer in de Pieterskerk en wel met **Sara Lefever**.

Jan is weduwnaar van Jannetje Vitse (Fitse), woont op het Levendaal en wordt geassisteerd door David van Lodenstein, zijn bekende, op de Hogewoert. Sara woont op de Vliet en is weduwe van Lodewijk van Kiewitsbergen, die een dochter Susanna bij haar achterliet. Ze wordt geassisteerd door Susanna en Maria Schipperheijn, haar schoonzusters, resp. wonende op het Steenschuur en op de Vliet.

Op 9 mei 1683 huwden in de Hoogduitse kerk Lodewijk van Kiewitsbergen, j.m. van Leiden, bakker, wonend op de Vliet, en Sara Lefevre, j.d. van Leiden, wonend op de Vliet; zij wordt geassisteerd door Cornelia Poelgeest, haar bekende aldaar.

Sara is waarschijnlijk gedoopt op 29 augustus 1652 (doopgetuigen zijn Paulus Moriaen en Catarina Paulaer) in de Hooglandse kerk als kind van Theodoor le Fevre (Fevris), greinwerker, afkomstig van Steger in Vlaanderen, en Susanna Paulaer (Poelaars), van Leiden, welke op 6 maart 1650 in de Pieterskerk huwden (drie aankondigingen in de Waalse kerk) (5).

In Leiden worden geen kinderen uit het huwelijk tussen Jan van Doornick en Sara Lefevre gedoopt.

Op 25 november 1693 testeren Jan van Doornick, schoolmeester, en Sara le Febvre, echtelieden, wonend op 't Nieuw Levendaal (6). Ze benoemen elkaar tot universele erfgenaam. Als er kinderen uit het huwelijk zullen komen dan moeten die door de langstlevende worden gealimenteerd etc. Op 12 november 1694 wordt de voogdij door Jan van Doornick en Matthijs de Roos (al voogd sedert 14 juli 1681) aanvaard.

Uit het testament blijkt dat er op dat moment al geen kinderen van Jan van Doornick meer in leven zijn; anders hadden die immers wel geërfd.

Jan huwde voor de zesde en laatste maal in de Pieterskerk en wel op 11 mei 1698 met **Marijtje Deckers** (impost 3 gulden elk bij de gaarder in Leiden). Hij is weduwnaar van Sara le Febvre, woont Levendaal en wordt bij de ondertrouw geassisteerd door Isack Decker, zijn bekende, aan de Oude Rijn. Marijtje Deckers is jongedochter, geboren te Leiden, wonend Hoygraft, en wordt geassisteerd door Barentje Snel, haar meui, aan de Oude Rijn. Marijtje is dochter van Cyriacus Decker en Anna Dobbers en wordt op 23 april 1656 gedoopt in de Hooglandse kerk (doopget. Johannes Fredericks en Krijntjen Franss). In de week van 29 maart tot 5 april 1710 wordt in die kerk begraven Maria Decke, wonend op het Levendaal bij de Krayersstraat. Ze wordt op 31 maart 1710 bij de gaarder in de vierde klasse (3 gulden) aangegeven als Maria Decker, huisvrouw van Jan van Doornick, schoolmeester.

Kort daarna, nl. op 17 juni 1710, maakt Jan van Doornick, wonend in Leiden, ziekelijk, zijn laatste testament (7). Zijn universele erfgenaam is Marya van Doornick, dochter van zijn broer Jacobus van Doornick (8). Eerst vermaakt hij een aantal legaten. Een bedrag van 50 Carolusguldens gaat (ieder) naar Annetgen Korsen, getrouwd met Andries van der Codde, Maartgen Korsen, Trijntgen Korsen (9), Jacobus Decker, Jannetgen Decker en Nelletgen Taarling. Isack Decker, zijn zwager, krijgt 200 guldens plus zijn boeken, een bed, peuluw en verder toebehoren, kleren etc. Catharina Decker, zijn "swagerinae", krijgt 100 guldens plus een gouden ducaton in specie. Tenslotte legateert hij aan Maartgen Korsen "ten respecte hij comp(aran)t als peet over deselve gestaen heeft" eveneens een gouden ducaton, boven hetgeen hij hierboven aan haar gelegateerd heeft.

Tot voogden en uitvoerders van het testament worden benoemd Jacobus Hervaer en Jacobus Klopper, die op 23 november 1712 de voogdij aannemen.

In de week van 19 tot 26 november 1712 wordt Jan van Doornik, wonend Heeresteeg, in de Hooglandse kerk begraven. Bij de gaarder wordt Jan van Doornick, schoolmeester, in de vierde klasse aangegeven.

Zo overleefde Jan Jacobsz. van Doornick niet alleen zijn zes vrouwen, maar ook al zijn -vijf- kinderen. Toch een tragische levensloop of was hij een echte Blauwbaard?

NOTEN:

(1) Broer Jacobus Jacobsz. van Doornick, afkomstig van Leiderdorp, tr. Leiden (Hoogduitse kerk) 19-5-1686 Trijntge Bartelmeesdr. Velsbrugge. Hij is j.m., greinwever, woont Raamsteegh en wordt geassisteerd door Jan van Doornick, zijn broer, op het Levendaal. Jan en Jacobus hebben ook een zuster Annetje, afkomstig van Leiderdorp, die in Leiden huwde met Pieter van Arger en Johannes de Fies. Zij overleed eind 1702. Johannes moet aan collaterale successie 37 gulden en 19 stuivers betalen (G.A. Leiden, Memorialen collaterale successie).

Hoewel Jan, Jacobus en Annetje afkomstig heten te zijn bij hun huwelijk van Leiderdorp is hun doop aldaar niet gevonden, althans niet NH (doopboek in ARA in Den Haag). Ze zullen daar dus alleen hebben gewoond.

(2) Gemeentearchief Leiden, Weeskamerarchief Leiden; Voogdenboek H fol. 171v.

(3) Idem, Voogdenboek I fol. 115v.

(4) Idem, Seclusiën F fol. 298v.

(5) Er is hiernaast nog één andere Sara gedoopt in de potentieel in aanmerking komende jaren (volgens de klappers) en wel als kind van Noë le Fever en Sara Caret, maar dat is op 23 januari 1667. Sara zou dan 16 jaar zijn bij haar huwelijk, hetgeen onwaarschijnlijk is.

(6) Seclusiën I fol. 77v.

(7) idem P fol. 283.

(8) Maria, ged. Leiden Marekerk 5-2-1690, huwde Pieterskerk op 12-1-1716 (impost pro Deo) met Bartholomeus Cornelisz. Oostveen. Zij is begraven in Maassluis (impost pro Deo 22-6-1778; kerkaantekening idem).

(9) Deze eerste drie personen hebben als achternaam Van der Ven. Ze zijn kinderen van Cors Meessen van der Ven, bakker te Rijnsburg (ald. begraven 6-3-1693) en Neeltje Samuels van der Baen (ald. begraven 4-8-1699). Zie J.B. Glasbergen, *Van der Codden*, pag. 91 (werkboek deel 3 1993) en *Het Gemeene Kleet*, pag. 15 en 18.

Cors is waarschijnlijk de Cornelis Meessen van der Ven, die voogd wordt gesteld op 11-11-1686.

VRAGEN

Mw. S. Quaadvlieg-de Boer, Pastoor Rayenstraat 17, 6137 VT Sittard, legt ons het volgende probleem voor. Zij is met haar stamreeks De Boer al een heel eind gevorderd, maar een bepaalde generatie levert een aantal vraagtekens op. Het gaat om een Jan de Boer, die mede-eigenaar van een scheepswerf was. Hij was gedoopt op 9-10-1757 te Rijpwetering en overleed te Thamen bij Uithoorn wellicht voor 1818; dit laatste is niet gevonden.